NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2017/1226,

30. juuni 2017,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2016/544, millega kiidetakse heaks Kreeka makromajanduslik kohandamisprogramm (2015/1411)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrust (EL) nr 472/2013, millega tugevdatakse majanduse ja eelarve järelevalvet euroala liikmesriikide üle, millel on või võivad tekkida tõsised raskused finantsstabiilsuse tagamisel, ([1]) eriti selle artikli 7 lõiget 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) 16. juulil 2015 kutsus Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) juhatajate nõukogu komisjoni üles leppima koostöös Euroopa Keskpanga, ESMi, Kreeka ametiasutuste ja vajaduse korral Rahvusvahelise Valuutafondiga (IMF) kokku Kreeka makromajanduslikus kohandamisprogrammis, mis hõlmab laenu andmist. Programm koostati määruse (EL) nr 472/2013 artikli 7 lõikes 1 sätestatud menetluse kohaselt. 11. augustil 2015 jõudsid kõnealused institutsioonid Kreeka valitsusega tehnilisel tasandil kokkuleppele makromajanduslikus kohandamisprogrammis („programm“). Komisjoni ettepaneku alusel võttis nõukogu programmi vastu nõukogu rakendusotsusena ([2]).

(2) Pärast kõnealuse lepingu sõlmimist võttis Kreeka vastu põhjaliku poliitikameetmete paketi, mis tuli rakendada ESMi kolmeaastase makromajandusliku kohandamisprogrammi jooksul alates 2015. aasta kolmandast kvartalist kuni 2018. aasta kolmanda kvartalini.

(3) Konkreetseid majanduspoliitilisi tingimusi käsitlevas 19. augusti 2015. aasta vastastikuse mõistmise memorandumis („vastastikuse mõistmise memorandum“) ette nähtud laiaulatusliku poliitikameetmete paketi eesmärk on taastada finantsturgude usaldus, kindel makromajanduslik tasakaal ja jätkusuutlik majanduskasv. See tugineb neljale sambale: eelarve jätkusuutlikkuse taastamine, finantsstabiilsuse tagamine, konkurentsivõime ja majanduskasvu edendamine ning riigi- ja avaliku halduse ajakohastamine.

(4) Pärast programmi esimest läbivaatamist, Eurorühma 25. mai 2016. aasta avaldust, komisjoni ja EKP positiivset hinnangut programmi rakendamise kohta ning ESMi heakskiitu allkirjastasid Kreeka ja komisjon ESMi nimel 16. juunil 2016 täiendava vastastikuse mõistmise memorandumi. Täiendava vastastikuse mõistmise memorandumiga ajakohastatakse vastastikuse mõistmise memorandumis sätestatud poliitikatingimusi, et võtta arvesse programmi rakendamisel tehtud edusamme.

(5) Ka eurorühm käsitles 25. mai 2016. aasta kohtumisel Kreeka võla jätkusuutlikkuse küsimust. Lepiti kokku võlameetmete pakett, mida rakendatakse järk-järgult ja vastavalt vajadusele, et saavutada kokku lepitud brutorahastamisvajaduse sihttase. Eurorühm leppis kokku, et esimene meetmepakett rakendatakse lühiajaliselt, st pärast esimest läbivaatamist kuni programmi lõpuni. ESMi ja Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi juhatajate nõukogud võtsid 23. jaanuaril 2017 vastu eeskirjad seoses Kreeka teatavate lühiajaliste võlaleevendusmeetmetega, mille rakendamine on alanud. Ka Eurorühm kinnitas 25. mail 2016, et pärast programmi edukat rakendamist 2018. aasta keskpaigaks eeldab eurorühm võimaliku teise meetmepaketi rakendamist, kui seda on vaja kokku lepitud võla jätkusuutlikkuse sihttaseme saavutamiseks.

(6) 25. mail 2016 tervitas eurorühm IMFi juhatuse kavatsust soovitada IMFi direktorite nõukogul kiita heaks Kreeka suhtes kohaldatav rahastamiskord. Eurorühm kinnitas seda seisukohta 5. detsembril 2016 ja rõhutas ka vajadust leppida kõigi institutsioonide ja Kreeka vahel kokku ühised tingimused. Samuti kutsus eurorühm 5. detsembril

([1]) ELT L 140, 27.5.2013, lk 1.
([2]) Nõukogu 15. veebruari 2016. aasta rakendusotsus (EL) 2016/544, millega kiidetakse heaks Kreeka makromajanduslik kohandamisprogramm (2015/1411) (ELT L 91, 7.4.2016, lk 27).

2016 Kreekat ja institutsioone üles kiiresti jätkama läbirääkimisi, et jõuda talituste tasandil kokkuleppele (nii kiiresti kui võimalik, tuginedes sellistele ühistele tingimustele), ja volitas eurorühma töörühma kõnealust talituste tasandil saavutatud kokkulepet hindama. Kõnealused tingimused hõlmavad ettevalmistatud eelarvemeetmete paketi vastuvõtmist, et tagada esmane eelarveülejääk 3,5 % SKPst keskpika perioodi jooksul.

(7) Kreeka majandus on näidanud tugevat vastupanuvõimet suure ebakindluse ja kapitalikontrolli tingimustes ning tema SKP vähenes 2015. aastal ainult 0,2 %. 2016. aastal Kreeka majandus püsis paigal, kuna eratarbimise tärkava kasvu mõju nullis nii avaliku sektori tarbimise kui ka netoekspordi vähenemine. Komisjoni 2017. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks Kreeka majandus parema majanduskonjunktuuri toel, mis toetab investeeringuid ja tarbimist, kasvama 2017. aastal 2,1 % ja 2018. aastal 2,5 %.

(8) Selle prognoosi kohaselt on võla suhe SKPsse 2016. aastal 179,0 %, 2017. aastal 178,8 %, 2018. aastal 174,6 % ja 2019. aastal 165,2 %. Seega hakkaks võla suhe SKPsse alates 2017. aastast vähenema. Kreeka esmane eelarveülejääk oli 2015. aastal 0,5 % SKPst ja 2016. aastal 4,2 % SKPst, mis on parem programmis kavandatud näitajast (vastavalt – 0,25 % ja 0,5 % SKPst). Kreeka ametiasutused peavad järgima eelarvekava, mille kohaselt on esmase eelarveülejäägi eesmärk 2017. aastal 1,75 % SKPst ning alates 2018. aastast ja keskpikas perspektiivis 3,5 % SKPst. Eelarve-eesmärkide suundumus on kooskõlas oma ajaloo sügavaimast majanduslangusest taastuva Kreeka majanduse prognoositava kasvumääraga.

(9) Komisjoni talituste ajakohastatud prognoosi ja komisjoni poolt koostöös EKPga ja asjakohasel juhul IMFiga tehtud teise läbivaatamise tulemuste põhjal tuleks olemasolevat programmi ajakohastada, et võtta arvesse reforme, mida Kreeka ametiasutused on 2017. aasta esimese kvartali lõpuks ellu viinud. Selle põhjal peaksid ajakohastatud tingimused kajastama poliitikameetmeid, mida on vaja programmi edukaks rakendamiseks tulevikus, eesmärgiga tagada Kreeka majanduse naasmine jätkusuutliku kasvu juurde. Seepärast on asjakohane muuta nõukogu rakendusotsust (EL) 2016/544.

(10) Mis tahes vormis finantsabi, mida Kreeka on saanud selleks, et aidata kaasa poliitika rakendamisele tema programmi raames, peaks olema kooskõlas liidu õiguslike nõudmiste ja poliitikaga, eelkõige liidu majanduse juhtimise raamistikuga ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga („harta“). Kuivõrd makromajanduslikus kohandamisprogrammis ette nähtud meetmed piiravad hartaga ette nähtud õiguste ja vabaduste teostamist, on kõnealused piirangud kooskõlas põhiõiguste harta artikli 52 lõikega 1. Sekkumine finantsasutuste toetuseks peaks toimuma kooskõlas liidu konkurentsieeskirjadega. Komisjon peaks tagama, et meetmed, mis on ette nähtud vastastikuse mõistmise memorandumis Euroopa stabiilsusmehhanismist taotletud finantsabi kontekstis, on käesoleva otsusega täielikult kooskõlas,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsuse (EL) 2016/544 artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„*Artikkel 2*

1. Kreeka jätkab eelarve konsolideerimist, võttes kvaliteetseid ja püsivaid meetmeid ning minimeerides samal ajal kõnealuste meetmete mõju ebasoodsas olukorras olevatele inimestele. Kreeka ametiasutused kohustuvad tagama riigi rahanduse jätkusuutlikkuse ning saavutama keskpikas perspektiivis ulatusliku ja jätkusuutliku esmase ülejäägi, mille abil vähendatakse pidevalt valitsemissektori võla suhet SKPsse. Kreeka peab järgima eelarvekava, mille kohaselt on esmase eelarveülejäägi eesmärk 2017. aastal 1,75 % SKPst ning alates 2018. aastast ja keskpikas perspektiivis 3,5 % SKPst. Kreeka ametiasutused kohustuvad võtma täiendavaid struktuurseid meetmeid mahus 0,3 % SKPst 2018. aastaks, et tagada seatud esmase eelarveülejäägi eesmärkide täitmine. Esmase eelarveülejäägi eesmärkide täitmiseks võetavad meetmed, mis lepiti kokku teise läbivaatamise käigus, hõlmavad järgmist: sotsiaaltoetuste ühtlustamine ja maksukulutuste kaotamine Maailmapanga sotsiaalhoolekandesüsteemi läbivaatamise raames antud soovituste alusel; tervishoiukulutuste ratsionaliseerimine suletud eelarveraamistiku kohaldamisala laiendamise kaudu ja tagasinõudmise ülemmäärade vähendamine; turistide lühiajalise majutuse teenusele maksu kehtestamine ja teatavate tulemuslikkuse stiimulite ja toetuste ratsionaliseerimine avalikus sektoris.

2. Eelarve tasakaalustamise toetuseks kasvusõbralikuma ja jagamise seisukohast õiglasema poliitika suunas, tagades samas keskpika perioodi eelarve-eesmärkide täitmise, võtavad Kreeka ametiasutused järgmisi seadusandlikke meetmeid:

i) võtavad vastu keskpika perioodi eelarvestrateegia aastateks 2018–2021 kooskõlas kokkulepitud keskpika perioodi eesmärkidega, mis tuleb saavutada ilma majanduskasvu pärssivate meetmeteta;

ii) rakendavad pensionireformi, mis tagab kokkuhoiu 1 % SKPst aastas aastatel 2019–2022, ja üksikisiku tulumaksu reformi, mis tagab kokkuhoiu 1 % SKPst 2020., 2021. ja 2022. aastal;

iii) võtavad vastu majanduskasvu soodustava maksupoliitika paketi, mis netomõju seisukohast vastab üksikisiku tulumaksu reformile; pakett hõlmab järgmist: i) üksikisiku tulumaksu määra ja solidaarsusmaksu vähendamine, mille mõju eelarvele on keskpika perioodi jooksul 0,8 % SKPst; ii) äriühingu tulumaksu määra vähendamine, mille mõju eelarvele on keskpika perioodi jooksul 0,1 % SKPst, ja iii) omandimaksu (ENFIA) vähendamine, mille mõju on 0,1 % SKPst;

iv) võtavad vastu sihipärase kulumeetmete paketi, mis netomõju seisukohast vastab pensionireformile; pakett hõlmab järgmist: i) sihipäraste sotsiaaltoetuste (eluasemetoetus, lapsetoetus, koolilõunad, alusharidus ja lapsehoid / koolieelne haridus, majanduslikust olukorrast sõltuvalt tervisekindlustuse kaasmaksete vähendamine) kärpimine 0,7 % SKPst, ii) investeeringud kvaliteetsesse avalikku taristusse mahus 0,15 % SKPst ja iii) aktiivsed tööturumeetmed mahus 0,15 % SKPst;

v) rakendavad 2019. aastal üksikisiku tulumaksu meetmed, kui programmi lõpliku läbivaatamise käigus tehtava tulevikku suunatud hindamise põhjal on vaja meetmeid rakendada varem, et 2019. aastal saavutada kokku lepitud esmase eelarveülejäägi sihttase 3,5 % SKPst, mis tuleb saavutada ilma majanduskasvu pärssivate meetmeteta;

vi) ekspansiivsete eelarvemeetmete paketti tuleb hakata rakendama 2019. aastal, sõltuvalt programmi lõpliku läbivaatamise tulemusest ja sellega seoses kokkuleppe saavutamisest, kusjuures järgitakse läbipaistvat protsessi ja rakendamise maht on kooskõlas sellega, kui palju Kreeka ületab institutsioonide prognooside kohaselt kokku lepitud keskpika perioodi eesmärke, et tagada nende eesmärkide saavutamine.

3. Kreeka ametiasutused viivad lõpule raamistiku, mida on vaja avaliku sektori tulude sõltumatu asutuse täielikuks rakendamiseks ja tõhusaks toimimiseks. Nad võtavad täiendavaid meetmeid maksukuulekuse parandamiseks, sealhulgas õigusaktid elektrooniliste maksete edendamiseks ja hõlbustamiseks. Maksudest kõrvalehoidumise vastu võitlemise tõhustamise meetmete eesmärk peab muu hulgas olema kohtu- ja maksuasutuste koostöö parandamine.

4. Kreeka ametiasutused võtavad meetmeid, et veelgi tugevdada eelarveprotsessi ja avaliku sektori finantsjuhtimist. Nad tagavad, et riiklikud õigusaktid on täielikult kooskõlas majandus- ja rahaliidu valitsustevahelise stabiilsuse, koordineerimise ja juhtimise lepinguga (fiskaalkokkulepe). Samuti esitavad Kreeka ametiasutused keskpika perioodi tegevuskava, millega tagatakse, et maksed tehakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2011/7/EL (*). Nad tugevdavad avaliku hanke raamistikku, sealhulgas keskse hankimise edendamise kaudu.

5. Kreeka ametiasutused rakendavad täielikult 2016. aasta põhjaliku pensionireformi uued õigussätted. Avaliku sektori tervishoiukulutuste ratsionaliseerimiseks võtavad Kreeka ametiasutused struktuurseid meetmeid, keskendudes tõhususe suurendamisele, sealhulgas suletud eelarve (tagasinõudmise ülemmäär), et katta kirjeid, mille suhtes varem tagasinõudmissätteid ei kohaldatud. Nad avaldavad ajakohastatud hinnastatistikat, et vähendada ravimite hindu, ajakohastavad ja avaldavad korrapäraselt positiivseid ja negatiivseid loetelusid ning võtavad täiendavaid meetmeid geneeriliste ravimite kasutamise edendamiseks.

6. Kreeka ametiasutused tagavad uue sotsiaalse solidaarsissetulekukava tõrgeteta kasutuselevõtu ja rakendamise. Nad käivitavad suure hoolekandesüsteemi reformi, tuginedes Maailmapanga esitatud sotsiaalhoolekandesüsteemi läbivaatamise asjaomastele soovitustele. Kõnealuse reformi eesmärk on sujundada süsteemi ja paremini võtta arvesse kõige haavatavamate elanikkonnarühmade vajadusi, sealhulgas vahendite ümber suunamine uue sotsiaalse solidaarsissetulekukava rakendamise rahastamisesse.

7. Finantsstabiilsuse tagamiseks avaldavad Kreeka ametiasutused tegevuskava kapitalikontrolli leevendamiseks, vältides põhjendamatuid viivitusi ja seadmata ohtu finantsstabiilsust. Nad hindavad ja käsitlevad viivislaenude järelturu toimimise takistusi, millele juhiti tähelepanu seaduse nr 4354/2015 rakendamise läbivaatamist käsitlevas aruandes, et sujundada viivislaenude teenindajatele tegevusloa andmise korda. Kreeka ametiasutused kehtestavad

viivislaenude kohtuvälise restruktureerimise kava ja tagavad selle sujuva rakendamise. Kava võimaldab võla restruktureerimise mehhanismi kasutada nii suurtel kui ka väikestel võlgnikel, kelle võlatase ületab miinimumkünnist, ja hõlmab mehhanismi kohaldamisalasse kõik võlaelemendid, sealhulgas era- ja avaliku sektori võlakohustused, kuid välja arvatud sotsiaalkindlustusmaksed ja kinnipeetavad maksud. Samuti ajakohastavad Kreeka ametiasutused ettevõtete maksejõuetuse raamistikku ja tagavad selle tõhusa rakendamise, keskendudes peamiselt pankrotihaldurite rollile. Kreeka ametiasutused vaatavad läbi tsiviilkohtumenetluse seadustiku, et viia see kooskõlla liidu parimate tavadega.

8. Majanduskasvu, konkurentsivõime ja investeeringute edendamiseks jätkavad Kreeka ametiasutused tooteturgude ulatuslike reformide ettevalmistamist ja elluviimist. Kõnealuste reformide sihiks on liidu parimad tavad. Reformid hõlmavad järgmist: OECD töövahendeid käsitlevate soovituste edasine rakendamine, et kõrvaldada konkurentsitakistused paljudes sektorites; investeerimislubade andmise korra lihtsustamine ja ettevõtluse alustamise halduskoormuse vähendamine; reguleeritud kutsealade täiendav liberaliseerimine; maakasutusraamistiku, sealhulgas ruumilise planeerimise ja katastri ajakohastamine ning meetmed vee- ja transpordisektori toimimise parandamiseks.

9. Tööturgude valdkonnas võtab Kreeka vastu õigusakti, milles sätestatakse, et 2011. aasta kollektiivläbirääkimiste reformi kestust pikendatakse kuni programmi lõpuni. Kreeka ametiasutused asendavad praeguse töölepingute kollektiivse ülesütlemise haldusraamistiku kuni kolmekuulise etteteatamise perioodi menetlusega, mis ei näe ette eelnevat heakskiitu, ja muudavad kollektiivset aktsiooni käsitlevaid õigusakte. Samuti võtavad Kreeka ametiasutused täiendavaid meetmeid, et võidelda deklareerimata töö vastu, tugevdada kutseharidust ja -koolitust ning rakendada kolmeaastane haridusalane tegevuskava.

10. Kreeka ametiasutused jätkavad energiaturgude ulatuslike reformide elluviimist, et viia energiaturud kooskõlla liidu õigusaktide ja poliitikameetmetega, muuta need kaasaegsemaks ja konkurentsivõimelisemaks, vähendada monopoolsest seisundist tulenevat liigkasu ja ebatõhusust, edendada innovatsiooni, soodustada taastuvate energiaallikate ja gaasi laiemat kasutuselevõttu ning tagada kõigi nimetatud muutustega kaasneva kasu viimine tarbijateni. Selleks et viia elektriturul valitseva ettevõtja turuosa kokkulepitud sihttasemele, jätkavad Kreeka ametiasutused elektrioksjonite korraldamist ja panevad ette tingimusteta struktuurimeetmeid, et vähendada valitseva ettevõtja tootmisvõimsuse turuosa kooskõlas komisjoni asjaomaste otsustega, mida Üldkohus on kinnitanud (**). Samuti jätkavad Kreeka ametiasutused protsessi, mille eesmärk on täielikult eraldada põhivõrguettevõtja omandisuhe turgu valitsevast ettevõtjast, jätkavad taastuvenergia stiimulite reformi rakendamist ja tagavad muude tureureformide õigeaegse elluviimise. Gaasiturul peab praeguste reformide jätkuv rakendamine viima muu hulgas selleni, et kõigil tarbijatel on kavakohaselt 2018. aastaks tagatud täielik õigus vahetada tarnijat. Kreeka ametiasutused võtavad täiendavaid meetmeid, et kõrvaldada järelejäänud tõkked, mis takistavad tõhusat konkurentsi gaasi hulgi- ja jaeturul, edendada vastastikuseid ühendusi ja mitmekesistada tarneallikaid.

11. Kreeka ametiasutused jätkavad investeeringuid toetava ambitsioonika erastamisprogrammi ja erastamist toetavate poliitikameetmete rakendamist. Kreeka ametiasutused kohustuvad lihtsustama erastamisprotsessi ning viima lõpule kõik vajalikud valitsuse toimingud, et võimaldada kõigi pakkumuste edukat käsitlemist. Sellega seoses viivad Kreeka ametiasutused lõpule kõik Hellenic Republic Asset Development Fundi (edaspidi „HRADF“), institutsioonide ja Kreeka valitsuse vahel kvartalipõhiselt kokku lepitud vajalikud toimingud. HRADFi juhatus kiitis valitsuse tegemata toimingute loetelu heaks. Olles loonud Kreeka varade ja osaluste haldamise ameti, kelle valduses on väärtuslikud Kreeka varad, tagavad Kreeka ametiasutused, et ameti juhtkond ja sise-eeskirjad järgivad rahvusvahelisi standardeid ja parimaid tavasid, sealhulgas OECD suuniseid riigi omanduses olevate ettevõtete juhtimise kohta. HRADFi peamine eesmärk on hallata Kreeka väärtuslikke varasid ning kaitsta, luua ja lõppkokkuvõttes suurendada maksimaalselt nende väärtust, mis muudetakse rahalisteks vahenditeks erastamiste ja muude vahendite abil.

12. Programmi põhiprioriteediks on jätkuvalt kaasaegne riigi- ja avalik haldus. Kreeka ametiasutused pööravad erilist tähelepanu programmi raames juba võetud selliste meetmete rakendamisele, mille eesmärk on suurendada avaliku sektori tõhusust põhiliste avalike hüvede ja teenuste pakkumisel, keskendudes eelkõige juhtide värbamisele ja depolitiseerimisele, tulemuste hindamisele ja liikuvusele. Võetakse meetmeid kohtusüsteemi tulemuslikkuse parandamiseks, sealhulgas elektrooniliste oksjonite lubamise kaudu, ja korruptsioonivastase võitluse edendamiseks. Juba vastu võetud reformide edasise rakendamise kaudu tugevdatakse oluliste institutsioonide, nagu tulude haldamise ja statistika instituudi (ELSTAT) institutsioonilist ja operatiivset sõltumatust.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta direktiiv 2011/7/EL hilinenud maksmisega võitlemise kohta äritehingute puhul (ELT L 48, 23.2.2011, lk 1).

(**) Euroopa Kohtu 15. detsembri 2016. aasta otsuskohtuasjas DEI *vs* komisjon, T-169/08 RENV, ECLI:EU:T:2016:733 ja 15. detsembri 2016. aasta otsus kohtuasjas DEI *vs* komisjon, T-421/09 RENV, ECLI:EU:T:2016:748.“

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Kreeka Vabariigile.

Brüssel, 30. juuni 2017

Nõukogu nimel
eesistuja
H. DALLI